

การทดลองจัดกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

นางวาริ พิศาลภัทรคุณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-568-556-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014006

11 ๒๕๓๑ ๑๕ ๖๘

AN EXPERIMENT ON ORGANIZING PEACE PROMOTION ACTIVITIES FOR
PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY
EDUCATION COMMISSION

MRS. WAREE PISANPATRAKON

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-568-556-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การทดลองจัดกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ

โดย

นางวารีย์ พิศาลภัทรคุณ

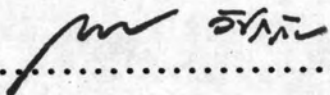
ภาควิชา

ประถมศึกษา

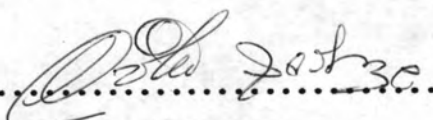
อาจารย์ที่ปรึกษา

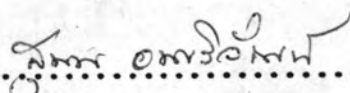
ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์

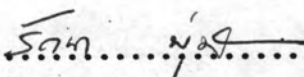
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชัยรักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ อ่ำไพ สุจริตกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พุ่มไพศาล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วาริ พิศาลภักทรคุณ : การทดลองจัดกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (AN EXPERIMENT ON ORGANIZING PEACE PROMOTION ACTIVITIES FOR PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION) อาจารย์ที่ปรึกษา : ศ.สุเมธ อมรวิวัฒน์, 274 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองจัดกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และเพื่อเปรียบเทียบเจตคติทางสันติภาพของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการฝึกกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพ

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีเจตคติทางสันติภาพหลังการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีการประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเองหลังการทดลองอยู่ในระดับสูงขึ้นไปกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่มีสถานภาพการอยู่อาศัยต่างกันและมีผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกันมีเจตคติทางสันติภาพไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05
4. นักเรียนหญิงมีเจตคติทางสันติภาพสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
5. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีการประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเองภายหลังการทดลองไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05
6. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจในการฝึกกิจกรรมไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากและชอบการจัดกิจกรรมแบบนี้อยู่ในระดับมากที่สุด

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ศ.สุเมธ อมรวิวัฒน์

WAREE PISANPATRAKON : AN EXPERIMENT ON ORGANIZING PEACE PROMOTION
 ACTIVITIES FOR PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER
 THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION
 COMMISSION. THESIS ADVISOR : PROF. SUMON AMORNVIVAT : M.S. in Ed.
 274 pp.

The purposes of this research were to experiment in providing peace promotion activities for Prathom Suksa Six tudents in elementary schools under the jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission and to compare the students' attitudes toward peace before and after participating in the peace promotion activities.

The findings were as follow: 1) The students' attitudes toward peace after the experiment were higher significantly than before the experiment at the level .01. 2) The students' self evaluation after the experiment was higher significantly than before the experiment at the level .01. 3) The attitudes toward peace of the students from different statuses and with parents having different occupations were not different significantly at the level .05. 4) The attitudes toward peace of the girls were higher significantly than the boys at the level .01. 5) The students' self evaluation after the experiment of the girls and the boys were not different significantly at the level .05. 6) The satisfaction in the activities participation of the girls and the boys were not different significantly at the level .05. The satisfaction was at the high level, and the preference of the activities was at the highest level.

ภาควิชา ประถมศึกษา
 สาขาวิชา ประถมศึกษา
 ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติต *01/2/*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Sumon Amornvivat*

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตากรุณาจาก ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือในการแก้ไข พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาค่าง ๆ และให้กำลังใจด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเป็นครูและความเมตตากรุณาต่อศิษย์ของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.วิชัย ต้นศิริ รองศาสตราจารย์ ดร.โยธิน ต้นสนยุทธ รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา รัชพลเมือง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พชรวรรณ จันทรางศุ อาจารย์กนก โทสุรัตน์ อาจารย์บุญส่ง นิตยใหม่ และอาจารย์ยุพา พอพิมาย ที่ได้กรุณาตรวจและแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้คำปรึกษาและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง

การวิจัยครั้งนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูและนักเรียนโรงเรียนสุขานารีและโรงเรียนวัดสระแก้ว อำเภอมะนัง จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินการทดลอง ตลอดจนทั้งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กันตยา เพิ่มผล อาจารย์สุชาติา จันทรทอง ที่ได้เอาใจใส่ดูแลในเรื่องความเป็นอยู่ สนับสนุน และช่วยเหลือผู้วิจัยเป็นอย่างดี และขอขอบคุณคุณปราโมทย์ นันทวิทยา ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน สนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

ท้ายสุดนี้ ขอระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้ชีวิต ให้กำลังใจ และกำลังใจสติปัญญาแก่ผู้วิจัย ตลอดทั้งที่ ๆ น้อง ๆ และเพื่อน ๆ รุ่น B.8 ภาควิชาประถมศึกษาทุกคน ที่ช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจและวิริยะอุตสาหะในการทำงานวิจัยครั้งนี้

วารี พิศาลภัทรคุณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
ข้อตกลงเบื้องต้น	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	9
วิธีดำเนินการวิจัย	11
ความจำกัดของการวิจัย	12
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ความหมายของสันติภาพ	13
ความสำคัญของสันติภาพ	15
สงครามและสันติภาพ	17
การรณรงค์เพื่อสันติภาพ	21
ศาสนาและสันติภาพ	25
-พระพุทธศาสนากับสันติภาพ	27
-พื้นฐานทางจิตใจของคนไทย	31
การศึกษา เพื่อสันติภาพ	31
-ความหมายของสันติศึกษา	33
-แนวคิดของสันติศึกษา	33

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
-ความเคลื่อนไหวของสันติศึกษาในประเทศไทย.	35
-แนวการจัดหลักสูตรและการสอนสันติศึกษา.	37
การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงเจตคติทางสันติภาพ.	40
การจัดกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา.	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.	46
การสร้างเครื่องมือ.	46
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.	54
การดำเนินการทดลอง.	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.	58
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.	59
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.	101
บรรณานุกรม.	124
ภาคผนวก.	134
ภาคผนวก ก. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	139
ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	152
ภาคผนวก ค. ประมวลภาพกิจกรรม	259
ประวัติผู้เขียน.	274

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนนักเรียนที่ใช้ทดลองแบบประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเอง	51
2 จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	55
3 ตารางการฝึกกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพ	56
4 ตารางการจัดกิจกรรมนอกเวลาเรียน	57
5 ร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	59
6 ร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการอยู่อาศัย	60
7 ร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	60
8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติทางสันติภาพก่อนการทดลอง ของนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา บิดา มารดา และญาติ	61
9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติทางสันติภาพหลังการทดลอง ของนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา บิดา มารดา และญาติ	61
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟ ของคะแนนเจตคติทางสันติภาพก่อนการ ทดลองและหลังการทดลองของนักเรียน จำแนกตามสถานภาพการอยู่อาศัย	62
11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติทางสันติภาพก่อนการทดลอง ของนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ ค้าขาย และรับจ้าง	62
12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติทางสันติภาพหลังการทดลอง ของนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ ค้าขาย และรับจ้าง	63
13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟ ของคะแนนเจตคติทางสันติภาพก่อน การทดลองและหลังการทดลอง จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	63
14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเจตคติทางสันติภาพ ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง	64
15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเจตคติทางสันติภาพของ นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง	64
16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเจตคติทางสันติภาพ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	65

ตารางที่ (ต่อ)	หน้า
29 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินตนเองตามการรับรู้ ของตนเองหลังการทดลอง ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง จำแนกตาม กิจกรรม.	76
30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ ของการประเมินตนเองตามการรับรู้ ของตนเองก่อนและหลังการทดลอง จำแนกเป็นรายข้อ.	77
31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ ของการประเมินตนเองตามการรับรู้ ของตนเองก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชาย จำแนกเป็นรายข้อ.	82
32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ ของการประเมินตนเองตามการรับรู้ ของตนเองก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนหญิง จำแนกเป็นรายข้อ.	85
33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเอง ก่อนการทดลอง ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง จำแนกเป็นรายข้อ.	88
34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการประเมินตนเองตามการรับรู้ ของตนเองหลังการทดลอง ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง จำแนก เป็นรายข้อ.	91
35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ความพึงพอใจของนักเรียน.	94
36 ร้อยละของความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเข้าร่วมกิจกรรม.	96
37 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจ ระหว่างนักเรียน ชายและนักเรียนหญิง.	99
38 ตารางสรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบมัชฌิม เลขคณิต ระหว่างกลุ่ม.	144
39 การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบวัดเจตคติทางสันติภาพ.	145
40 การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบประเมินตนเองตามการรับรู้ของ ตนเอง.	147
41 ผลการวิเคราะห์ข้อความแบบประเมินตนเองตามการรับรู้ของตนเองเป็นรายข้อ.	150